

E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

ПУЛЬС

Кадровы ператрус у Гродзенскім аблвыканкаме

На мінулым тыдні прыступіў да выканання сваіх абавязкаў новы ўпраўляючы справамі Гродзенскага аблвыканкама Мікалай Прысада.

Напрыканцы мінулага года ў Гродзенскім аблвыканкаме адбыліся пэўныя кадровыя перастаноўкі, у прыватнасці, быў звольнены ўпраўляючы справамі. На некаторай інфармацыі, гэтыя кадравыя ператрусы былі звязаны з крымінальнай справай, якая вялася пракурарай Гродзенскай вобласці. Нагадаем, што следчыя органы выкрылі шэраг парушэнняў, звязаных з набываннем з бюджэтных грошай кватэры для членаў аблвыканкама.

Да прызначэння на пасаду ўпраўляючага справамі Мікалай Прысада пэўны час быў намеснікам старшын Гродзенскага аблвыканкама, а потым узначальваў у працягу года ўпраўленне арганізацыйна-кадравай работы Гродзенскага аблвыканкама.

«Ратуша» ў аблозе

На 22 мая прызначаны суд па іску Гродзенскага абласнога ўпраўлення юстыцыі да грамадскага аб'яднання «Ратуша».

Нагадаем, што ўпраўленне юстыцыі мае намер дабівацца ў судзе ліквідацыі «Ратушы» на падставе атрымання гэтым грамадскім аб'яднаннем на працягу года двух папярэдзанняў. Падставой для вынесання папярэдзанняў стала парушэнне «Ратушай» праваў выкарыстання паліграфічнага абсталявання — рызграфу. Першае папярэдзання «Ратуша» атрымала за выпуск накладам у 100 асобнікаў кніжкі «170 народных песен Гродзеншчыны, запісаных М. Багавічам», другое — за парушэнне праваў захавання рызграфу. Справа ў тым, што арганізацыя не меля ліцэнзіі на аказанне паліграфічных паслуг і, з пункту гледжання ўпраўлення юстыцыі, ужо сама намянулася ў «Ратушы» рызграфіста і парушэнне.

Мы спрабавалі бясплатна перадаць рызграф Гродзенскаму ўніверсітэту. Мы можам перадаць яго толькі арганізацыі, якая мае адпаведную ліцэнзію, — глумачыць старшыня «Ратушы» Аляксандр Мілінкевіч. Але Гродзенскі ўніверсітэт адмовіўся ад прадастаўлення бясплатна абсталявання, цана якога складае каля 7 тысяч долараў.

Аляксандр АДЛІНШКІ.

«Зубр» пікетуе ў Варшаве

Актыўны незарэгістравана рух «Зубр» бралі ўдзел у пікете, які адбыўся ў мінулыя выхадныя ў Варшаве.

Падставой для правядзення пікета стаў візіт у сталіцу Польшчы міністра інфармацыі Беларусі Міхаіла Падганага, які браў ўдзел у 48-м Варшаўскім міжнародным кніжным кірмашу.

Удзельнікі кірмашу перад Палацам культуры, дзе яна праходзіла, міністра інфармацыі сусветнай прэсы і іншых апазіцыйных арганізацый Беларусі, а таксама іх польскія калегі. Удзельнікі пікета трымалі плакаты з надпісамі: «Мажэйка, Маркевіч, Івашкевіч. Хто наступны?», «Міністэрства інфармацыі — міністэрства цензуры!», «Свабоду слова — у Беларусь!».

Аляксей ШЭІН.

СКАНДАЛ

Шоколадны кредит

Выступаючы перад Нацыянальным сабраннем з пасланнем, А.Лукашэнка намякнуў, што па адным з дэпутатаў Палаты прадстаўніцельства тлумачыцца: «Бессовестный человек, видит все на всех, а когда посмотрели на его действия, так там уголовное дело надо возбуждать за разворовывание кредитов! Взят кредит в банке, «крышу» сделал некоторым структурам, мол, я депутат, мне все сойдет с рук. Не сойдет!».

Вероятно, кое-кто высказывание Лукашэнка расценіў як команду: «Фас!». На днях у адносінах руковода дэпутатскай групы «Рэспубліка» Сяргея Скрэбца возбуждено уголовное дело. Он подозревается в создании (руководстве) преступной группы (часть 4 ст. 16 УК РБ) и выманивании государственного целевого кредита (часть 2 ст. 237 УК РБ). Скрэбца «свечит» от двух до пяти лет ограничения либо лишения свободы.

— Возбуждение уголовного дела связано с моей прошлой деятельностью — с 1997-го по 2001 год я был генеральным директором торгового дома «Белбабавское», учредителем которого является российский концерн «Бабавский», — говорит Сергей Николаевич. — В 1998 году гендиректор концерна «Бабавский» Сергей Носенко намеревался вложить около 10 миллионов долларов в развитие «Коммунарки» в развитие «Коммунарки», построить корпус, купить несколько швейцарских линий по производству пористого шоколада и шоколада с крупными добавками. Носенко приехал в Минск, мы встретились с тогдашним премьер-министром страны Сергеем Лилиным. Наш инвестиционный проект получил «добро» в КТБ, Совете безопасности, Совмине. На всех уровнях говорили: «Вкладывайте деньги». Но как только процесс пошел, перед нашим носом хлопнули дверью и сказали: «До свидания».

— С этого места, если можно, поподробнее... — Урали прежнего директора «Коммунарки», на предприятии ввели «золотую акцию», представителю государства сказали: «Нам не нужны инвестиции». В своем послании президент заявил: когда он был на «Коммунарке», рабочие ему руки целовали, что «Бабавский» не купил эту фабрику. И сказал, что представитель «Бабавского» сидит здесь, в зале. Он, правда, ни разу не назвал мою фамилию, но кроме меня, насколько я понимаю, никаких других представителей в Овальном зале не было... Когда Лукашэнка сказал, что против одного депутата надо возбуждать уголовное дело, в зале послышались реплики: «Назовите фамилию!». Он ответил: мол, вы знаете этого депутата, он в прошлый раз здесь выступал.

В минувшем году я действительно ставил перед главой государства вопрос о судьбе торгового дома «Белбабавское», полтора миллиона долларов конфисковали, документы и печати забрали, штраф шесть миллионов

долларов наложили, фирмы не могут вернуть кредит... Он сказал председателю Комитета государственного контроля: «Анатоль Афанасевич, разберитесь». Комитет госконтроля «разобрался», после чего мне еще миллион долларов штрафа добавили.

Естественно, мы обращались в суды, но они выносили решения не в нашу пользу...

Насколько я знаю, некоторые Ваши бывшие подчиненные уже сидят...

— На сегодняшний день по этому делу отбывают наказание шесть человек. Директор филиала «Беларусбанка», который выдавал кредит, получил четыре года. Начальник службы безопасности этого филиала и директор «Белбабавского» — три года. Начальник кредитного отдела банка — два года и один месяц. Бухгалтер осудили условно на два года, директор «Белтрайдэкспо», он же мой помощник по депутатской деятельности, получил четыре года строгого режима.

— А как получилось, что гендиректор «Белбабавского» разгуливает на свободе, а его подчиненные сидят?

— В то время, когда получали кредиты, я был не гендиректором «Белбабавского», а депутатом Палаты представителей Национального собрания Республики Беларусь. Я не имел права совмещать депутатскую и коммерческую деятельность. Никаких контрактов и кредитных договоров не подписывал.

— На какую сумму был получен кредит?

— На сегодняшний день «Белбабавским» не возвращено 320 тысяч долларов, а «Белтрайдэкспо» — 180.

Я просил президента, чтобы нам вернули имущество, разблокировали счета, мы бы рассчитались. Но, увы...

И это при том, что мы продавали больше тысячи тонн конфет в год. Тратили на благотворительность около 50 тысяч долларов в год. Собирались строить супермаркет с детским кафе (под это дело концерн «Бабавский» выделил около миллиона долларов), планировали открыть свой

банк. В общем, планов было много... Нас уничтожили, потому что мы не имели высокопоставленной «крыши». Те предприниматели, которые сегодня имеют влиятельного покровителя, живут и здравствуют.

— Но до недавнего времени Вы тоже, можно сказать, жили беззаботно...

В последнее время в моей жизни было много, так сказать, странностей. Например, летом прошлого года я и еще один депутат следили вступительные экзамены в Академию управления при Путине. Экзамены следили хорошо, но мне вызов на учебу почему-то не пришел. Начиная разбираться: никто ничего не знает. Тогда я выступил в парламенте и предупредил коллег: оказывается, прежде чем сдавать экзамены в Академию управления при президенте России, нужно получить одобрительный кивок в Администрации президента Республики Беларусь. Вице-спикер Палаты представителей Владимир Конюков пообещал разобраться с моим вопросом, но воз и ныне там...

Другой пример. Десять депутатов Палаты представителей Лукашэнка не поздравил с Новым годом, хотя обычно он поздравляет всех. После послания его спросили: почему? Александр Григорьевич ответил примерно так: «Не знаю, надо разбираться, в следующем году поздравлю всех». Самое интересное, что в список поздравленных вошли почти все члены группы «Республика» — Фролов, Парфенович, Басиль, Скрэбец, кажется, Новасед и некоторые другие... Думаю, все это случайность.

— На Ваш взгляд, почему уголовное дело в отношении депутата Скрэбца возбуждено только сейчас? Ведь то же самое можно было инициировать Вам и в прошлом году...

— Уведомление о возбуждении уголовного дела мне прислали как раз в тот день, когда в «Народной воле» вышло интервью со мной как с новым руководителем группы «Республика». Кто-то слова президента расценил как команду «Фас!»...

Комментарий

Андрей КЛИМОВ, депутат Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва:

«Только так Скрэбец поймет...»

— Мне обидно не за Сергея Скрэбца. Его мне совершенно не жаль. Мне обидно за родных и близких этого человека. Им сейчас будет тяжело.

Мне обидно за множество людей, оказавшихся в замкнутом круге лжи, которую они же сами и породили. Ведь депутат Скрэбец — не просто не дурак. Он умный человек, душой болеет за общество. Мне обидно, что он опустился до того, чтобы избираться в этот незаконный парламент, прекрасно отдавая себе отчет, что ему придется одобрять политику нынешнего руководства страны, ведущую к уничтожению государственности.

Я не исключаю, что этот депутат пройдет через все те неприятности, которые пришлось вынести и мне. Только так Скрэбец поймет, что он на самом деле хочет от жизни: отстаивать свои принципы или шкурные интересы...

Марина КОКТЫШ.

«Вольный город» застаётся без адреса

У Магілёўскага абласнага гаспадарчым судзе адбылося слушанне справы па іску прадпрыемства і рэдактара незарэгістраванай газеты «Вольны горад» Сяргея Няроўнага да Крычаўскага райвыканкама. Суд адмовіў яму ў прызнанні незаконным рашэння выканкама, які адмовіўся ўзгадніць юрыдычны адрас рэдакцыі «Вольнага горада» для далейшай рэгістрацыі газеты.

«Вольны горад» выходзіў у Крычаве больш за тры гады, накладам 299 асобнікаў. Спробы рэдактара надаць газеце афіцыйны статус сутыкаліся, паводле слоў Сяргея Няроўнага, з неаданеннем мясцовай улады ўзгадніць юрыдычны адрас выдання.

Сяргей Няроўны збіраўся зарэгістраваць газету па сваім хатнім адрасе, аднак райвыканкам адмовіў яму на той падставе, што ён не з'яўляўся ўласнікам жылёй плошчы. Супраць такога рашэння адрас рэдакцыі выступіў і домаўладальнік у асобе ААТ «Крычаўраўнапраўдзеабсталяванне», на баланс якога знаходзіцца жылё дом.

Канстанцін УВАРАЎ.

Рэдактар газеты «Навінікі» надрукаваў не той партрэт...

Суд Маскоўскага раёна Мінска прымае галоўнага рэдактара сатырычнай газеты «Навінікі» Паўлюка Канавалячыка да адміністрацыйнай адказнасці па артыкуле 172-1 ч.10 Кодекса аб адміністрацыйных правапарушэннях «Распаўсюджванне ўдзелаў журналістыкі, якія зневажаюць гонар і годнасць Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь».

Як паведаміў БелаПАН П. Канавалячык, падставой для гэтага паслужыла публікацыя ў адным з выданняў «Навінікі» аналітычна-сатырычнага артыкула, праілюстраванага двума выявамі партрэтаў Аляксандра Лукашэнка і, якія «амусцілі і падаліся камусь кармыльнымі».

Некалькі тыдзень таму Канавалячык ўжо выклікаў ў рэспубліканскую пракуратуру «для дачы тлумачэнняў» накіонт гэтага ж, аднак справа атрымала свой працяг.

Аляксей ШЭІН.

23 мая адновіцца выхад «Новой газеты» Сморгоні»

Як паведаміў БелаПАН заст.наглядчык газеты «Рамуальда» Улад, яе выдаўцам гэтай выданняў фірмы з Літвы і Мінска, якія маюць адпаведную ліцэнзію.

Нагадаем, што ў лютым гэтага года Гродзенскі абласны гаспадарчы суд пазбавіў Рамуальда Уладу права займацца прадпрыемствам дзейнасцю і, адпаведна, выдаваць сваю газету. Істотна супярэць яго выступіў Сморгонскі райвыканкам.

Пасля гэтага на працягу двух месяцаў выдаўцам «Новой газеты» Сморгоні» была мясцовая фермерская гаспадарка «Колас», аднак у красавіку раённы суд прыняў гэтую газету незаконнай. Тры апошнія тыдні рэдакцыя «Новой газеты» Сморгоні» выпускала рэкламную газету «Час плюс ТВ», заснаваную Фондам развіцця рэгіянальнай прэсы, для таго каб падтрымліваць кантакты з рэкламдаўцамі і распаўсюджвальнікамі.

Ірына ЧАРНЯЎКА.

Нет — обнищанию народа!

Уважаемые работники промышленных предприятий! Члены профсоюза АСМ! 22 мая в 16.30 в парке имени 50-летия Октября (ул.Долгобордская, 42) состоится акция протеста — митинг.

«НЕТ — ОБНИЩАНИЮ НАРОДА!».

Почему мы призываем Вас принять участие в митинге?

В течение нескольких лет профсоюз АСМ и ряд других профсоюзов требовали от правительства отмены решений, «замораживающих» заработную плату, не позволяющих повышать ее в соответствии с ростом потребительских цен и тарифов на жилищно-коммунальные услуги, транспорт, предлагали правительству изменить налоговую систему, отказаться от повышения пенсионного возраста, обеспечить нормальную работу промышленным предприятиям, с тем чтобы повысить заработную плату, как установленную планом развития народного хозяйства, соответствующую 200—250 долларам США, выполнить коллективные договоры и Тарифные соглашения.

24 апреля 2003 года в адрес правительства были направлены требования и предложения по улучшению социально-экономического положения трудящихся и предприятий промышленности с предложением провести переговоры до 15.05.03 г.

14 мая с.г. Совет профсоюза получил ответ, в котором нет положительного ответа на поставленные вопросы.

В марте при проведении опроса на предприятиях 89,7% работающих заявили, что их материальное положение в этом году ухудшилось, 92,2% — поддерживают требования профсоюза к правительству, 70,5% —

высказались за личное участие в акции протеста. Минский горисполком разрешил профсоюзу АСМ проводить акцию протеста в парке имени 50-летия Октября в соответствии с заявкой.

Трудящиеся, рабочие и служащие! Пришло время сказать «НЕТ!»:

— «замораживанию» заработной платы;

— росту цен на потребительские товары и тарифы на жилищно-коммунальные услуги, транспорт;

— безработице и сокращению рабочих мест;

— невыполнению коллективных договоров и Тарифного соглашения;

— грабительской системе налогов и сборов;

— бесправию, административному произволу и нарушениям трудового законодательства;

— нарушению прав профсоюзов, преследованию лидеров независимых профсоюзов.

НЕТ — ОБНИЩАНИЮ НАРОДА! Мы призываем сказать «НЕТ!» и готовящимся изменениям в пенсионном законодательстве, ухудшающим положение людей труда при выходе на пенсию. В прошлом году профсоюз АСМ собрал более 6 тысяч подписей против этого закона, руководство страны публично обещало, что не будет изменений по увеличению пенсионного возраста, проект уже готов и направлен на рассмотрение.

Никто не сможет защитить и помочь нам, кроме самих нас!

Наша сила — в солидарности и сплоченности, в наших активных действиях по защите своих прав!

ВСЕ — НА МИТИНГ!

НЕТ — ОБНИЩАНИЮ НАРОДА!

Совет профсоюза АСМ.

У Пружанах прайдуць чарговыя «Дажынкi»

Каб завяршыць работы па дабраўпарадкаванні Пружан да правядзення рэспубліканскага свята «Дажынкi-2003», неабходна пераходзіць на кругласутачны рэжым працы.

Пра гэта заявіў кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта Беларусі Урал Латыпаў на выязным пасаджэнні Брэсцкага аблвыканкама, што прайшло ў Пружанах і было прысвечана пытанням дабраўпарадкавання гэтага раённага.

Для падрыхтоўкі горада да рэспубліканскага свята працаўнікоў вёскі трэба будзе выкарыстаць 105 мільярд рублёў. Рамонт, у прыватнасці, патрабуюць 77 вуліц працягласцю 42 кіламетры. На цэнтральнай вуліцы павінен быць пакладзены асфальт, а тратуары выбураваны драбнаштанай пліткай. Плануецца рэканструаваць 66 шматкватэрных дамоў. Дахі дамоў па цэнтральнай вуліцы павіны быць шатровымі. Да «Дажынак» мусяць таксама рэканструаваць гарадскі парк.

Валентіна КАЗЛОВІЧ.

У Маскве затрыманы пакупнікі скрадзеных у Мінску кніг

Чацвёртым фігурантам справы аб выкраданні кніг з Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі прад'яўлены афіцыйныя абвінавчванні па артыкуле 205, частка 4 Крымінальнага кодэкса «Крадзеж, здзейснены арганізаванай злачыннай групай альбо ў асоба буйнага памеру».

Ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС зазначылі, што ў раскрыццё аднаго з самых «гучных» злачынстваў гэтага года вялася заслуга расійскіх сышчыкаў. Пяцёр пакупнік рэарытэтаў затрыманы. Кнігі канфіскаваныя. У Маскве зараз знаходзіцца група супрацоўнікаў МУС Беларусі, залачай якіх з'яўляецца вяртанне ў найбліжэйшыя тэрміны выкрадзеных у Беларусі.

Нагадаем, што кошт рэарытэтаў, скрадзеных 23 красавіка з аддзела рукапісаў, старадрукаваных і рэдкіх выданняў Нацыянальнай бібліятэкі складае 22 мільёны 600 тысяч рублёў.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН.

У другое паўгоддзе — разам!

Шаноўныя чытачы!

Ідзе падпіска на газеты і часопісы на другую палову 2003 года.

«Народная воля» — Ваша газета.

Вы — за суверэнную Беларусь!

Мы — таксама!

Вы — за дэмакратыю!

Мы — з Вамі!

Вы — за перабудову эканомікі!

Мы — падтрымліваем!

Вы — за сацыяльную справядлівасць!

Мы — дзвюма рукамі!

Вы — за нацыянальнае адраджэнне Беларусі!

Мы — марым прагэта!

Адным словам, і ў Вас, шаноўныя чытачы, і ў нас, супрацоўніках рэдакцыі, адна мэта — бацьчы родную краіну квітнеючай, мірай, з высокім дабрабытам людзей, прыгажосцю іх душ.

Дык будзем і ў 2003 годзе разам. Не адкладвайце падпіску на апошні дзень. Падпіску можна аформіць на любы тэрмін — ад месяца да паўгода.

«Народная воля» — з Вамі!

ВНИМАНИЕ!

Напоминаем: по самым низким ценам (без стоимости почтовых услуг) можно оформить подписку на «Народную волю» в пунктах подписки, в магазинах и киосках «Мингорсоюзпечать». При этом газету можно будет получать в любой удобной для вас торговой точке «Белсоюзпечать». Еще раз публикуем адреса пунктов, где можно оформить подписку «До востребования». Если есть какие-то вопросы — звоните по указанным телефонам.

И Вы сэкономите!

Участок подписки «Белсоюзпечать»

ул.Володарского, 16, комн. 302 227-88-41

Пункты приема подписки:

ул.Жуковского, 5, корп.1 224-32-03
пр.Ф.Скоринны, 113 264-22-91
ул.Романовская Слобода, 9 220-83-04
ул.О.Кошевого, 8 230-29-20

Магазины

№1 ул.Жуковского, 5 224-03-76
№2 пр.Ф.Скоринны, 44 284-83-59
№3 пр.Ф.Скоринны, 76 232-46-23
№4 ул.Ленина, 15 227-11-92
№6 ул.Филимонова, 1 235-63-11
№7 ул.Я.Коласа, 69 288-30-20
№8 ул.Сурганова, 40 232-45-10
№9 пр.Рокоссовского, 140 247-30-15
№10 бульвар Шевченко, 7 233-74-88
№11 пр.Пушкина, 77 255-80-71
№12 ул.Кижеватова, 80 278-77-61
№13 ул.Калиновского, 82, корп.2 264-06-42
№14 ул.Володарского, 22 227-75-55
№15 ул.Танкова, 16 223-82-39
№16 ул.В.Хоружей, 24 234-27-25
№17 ул.Некрасова, 35 231-03-28
№18 станция метро «Площадь Победы» 284-31-06

№19 пр.Машерова, 51, корп.1 223-81-66
№20 ул.Есенина, 16 271-87-21
№21 станция метро «Пушкинская» 255-57-20
№22 ул.Ильминская, 10, корп.2 243-16-83
№23 ул.Славинского, 39 264-36-33
№24 ул.Жидуневича, 31 245-05-74
№25 ул.К.Маркса, 21 227-08-52

Киоски

№2 Лингвистический университет, ул.Захарова, 21
№18 Технологический университет, ул.Сверлова, 13/4
№38 Педагогический университет, ул.Совская, 18
№78 г-ца «Юбилейная», пр-кт Машерова, 19
№95 Министерство архитектуры и строительства, ул.Мясникова, 39
№136 ст. метро «Площадь Я.Коласа», выход к Академии физвоспитания
№187 г-ца «Беларусь», ул.Сторожевская, 15
№189 Автовокзал «Московский»
№198 Экономический университет, пр-кт Партизанский, 26
№209 прохонная МАЗа, ул.Социалистическая, 17
№228 Университет культуры, ул.Рабкоровская, 2
№232 Минский завод холоднокатаных, пр-кт Машерова
№245 Больница скорой помощи, ул.Кижеватова, 56
№259 Минский государственный торговый колледж, ул.Восточная, 183
№260 пр.Ф.Скоринны, 169
№262 г-ца «Планета», пр-кт Машерова, 31
№298 пр.Машерова, 75/1
№302 9-я больница, ул.Семашко, 8
№313 Слободской проезд, 24

Будаўнікі. Мінск, май, 2003 г.

Фота IREX/ProMedia.

ПУЛЬС

Гарачую ваду адключаць на 14 дзён

Прадпрыемства "Мінская цеплавая сетка" імянска праводзіць выпрабаванні і рамонт цеплавых крыніц і сетак на 14 дзён.

У адпаведнасці з майскім графікам адключэння, гарачая вада з 12 па 31 мая павінна адсутнічаць уздоўж 97 сталічных вуліц, у тым ліку ў цэнтры Мінска, у раёне Парызанскага праспекта, вуліц Чарыкова, Кубышова, Серафімовіча, Філатава, Кабушкіна, Сявядова, Будзёнага, Саламеннай; з 12 мая па 1 чэрвеня — уздоўж вуліц Казіна, Каржаневскага, Ландэра, Брэскай, Курчатава і Сявядова; з 12 мая па 2 чэрвеня — уздоўж вуліц Харкаўска, Альшэўскага, Матусевіча, Жудро; з 20 мая па 9 чэрвеня — у мікра-районах "Заход", "Кунцаўшчына", "Чырвоны Бор"; з 22 мая па 11 чэрвеня — уздоўж вуліц Перадавая, Баграціёна, Сталетова, Даўгабродска, Чапаева; з 23 мая па 12 чэрвеня — уздоўж вуліц Кіжаватова, Асаніска, Сярова.

Лавінія АРЭШКА.

Віцебску — ад мастака

Шчыры паларунак зрабіў Віцебску самы славетны з ягоных жывапісцаў — акадэмік Фелікс Гумен. Ён перадаў гораду 90 сваіх карцін, большасць якіх адлюстроўвае віцебскія краіны. Мастак, калісьці кога набыў уладствам, па спрадзяжэнні лічыцца адным з заснавальнікаў віцебскай акадэмічнай школы.

Прадстаўнікі гарадскіх улад, выказаўшы пажаданне Гумену, паабячалі, што прынятыя ад яго работы складуць пастаянную экспазіцыю персанальнай залы славытага акадэміста ў Мастацкім музеі, запаснікі якога захоўваюць ужо больш за 200 работ Фелікса Гумена, набытых у розныя гады.

Фелікс Гумен жыве і працуе ў Віцебску больш як 40 год. За гэты час ён перадаў шэраў мастацкіх вопыт шматлікім вучням, многія з якіх сталі выдатнымі майстрамі акадэмічнага жывапісу.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Устаноўлены «мінёр» вакзала

Міліцыя ўстанавіла асобу хулігана, які паралізаваў 17 мая рух на чыгуначнай станцыі "Полацк". У той дзень з-за павелічэння аб'ёмаў чыгуначнага руху на станцыі 80 хвілін былі прыпынены рух на станцыі "Полацк".

Хуліган — мінёр — гэта 15-гадовы вучань адной з мясцовых школ. Улічваючы ўзрост тэлефона "тэраста", мера стрымання да яго не ўжывалася. Цяпер спецыялісты падлічваюць урон ад хуліганскіх дзеянняў падлетка.

Сяргей КОЧАТАЎ.

Выманілі і не вярнулі крэдыт

У дачыненні да службовых асоб гомельскага ААТ "Белгарах" заведзена крымінальная справа за выманенне крэдытаў або датачый.

Як паведамілі БелаПАН у прэс-службе Камітэта дзяржаўнага кантролю (КДК), Упраўленнем дэпартаменту фінансавых расследаванняў устаноўлена, што падарожны ў лістападзе 2002 года з матай атрымалі крэдыт у суме 110 тысяч долараў ЗША прадстаўліў у Гомельскае абласное ўпраўленне ААБ "Белгарах" завесамі фальшывых дакументаў і звесткі аб акаліччаванні, што маюць істотнае значэнне для атрымання крэдыту. У тым жа месцы прадпрыемства гэты крэдыт быў выдзелены. Да гэтага часу крэдыт не пагашаны.

Генадзь ШАРЫПКІН.

СИТУАЦІЯ

«Временныя» дети Браславщины

Гражданин Республики Беларусь Сержа Синеца родился на Витебщине летом 1994 года. В доме №8 деревни Регуляры Браславского района несмысленный делал свои первые шаги, в этом же доме, возвращаясь из школы, начал выводить в тетрадках буквы алфавита.

Конституция (статья 10) гласит: "Никто не может быть лишён гражданства Республики Беларусь". А вот восьмилетнего Сержу Синецу, проживающего в доме №8 деревни Регуляры, можно сказать, лишили гражданства. 8 октября 2002 года судья Шарковщинского районного суда Г.Урбанович именем Республики Беларусь постановил: первоначально, его сестру-девятнадцатилетнюю вместе с папой и мамой "вышвырнуть" на улицу.

Два месяца спустя Витебский областной суд жалобу родителей Сержу на решение Шарковщинского суда отклонил. А еще через месяц, в самый разгар зимы (4 января 2003 года), в их дом поступает категорическое, под угрозой применения силы, предписание от судебного исполнителя суда Браславского района Марии Кезик "выметаться на улицу".

Родители поселились в деревне Регуляры осенью 1992 года, еще до рождения Сержу. Работали в колхозе "Вперед": мама — телятницей, папа — трактористом. Старшая сестренка в то время ходила под лопатом: было ей четыре года. Так что и для Оли родина началась с дома №8.

Новый Жилищный кодекс 1999 года существенно изменил в нашем государстве жилищные отношения. К тому же решением районного суда все дома колхоза "Вперед" переведены в категорию служебных.

Паводле слоў фермера, калас пасейу там жыта, і яму прыйдзецца працаваць пакуль на іншым участку. Ігар Аляксандравіч на ўладу не наракае, але незразумела, чаму "зямельнае пытанне" на працягу дванаццаці гадоў застаецца асноўным для фермераў, якія даўно ўжо даказалі, што лепш за іх на зямлі ніхто не гаспадарыць. У Пакуша, напрыклад, ураджаў бульбы дасягаюць 400 ц, а сваёй тэхніцы ён даўно можа апрацоўваць 200 і больш гектараў.

Калі ставяць пытанне пра трактар, а зямлі мала — гэта сапраўдная праблема, — кажа Ігар Аляксандравіч, — бо даводзіцца працаваць на кавалачку зямлі ў іншых. Але ўсё ж такі нам, "старым" фермерам, працаваць сёння лягчэй, чым раней. Калі з'явілася ў нейкай інстанцыі і гаворыць: вось мае паказчыкі, вось мая работа, — пытаюся ў яго.

Увесці аўтарытэт набываць цяжка, але Пакуша павяжае з вышэйшымі-каласнікамі, і калегі-фермеры. У цэнтры яго сядзібы, як і належыць фермеру, — двухпавярховы дом. Наёмныя рабочыя, што працуюць у гаспадарцы, — па словах Пакуша, — добрыя людзі і выдатныя спецыялісты. Жывёлагадоўля ён не займаецца, вырошчвае бульбу, агродзіну, збожжа.

Калі збожжа дае хача 6-40 цэнтнераў з гектара, то ішч атрымліваецца невялікі прыбытак, — кажа Пакуша, а калі ўсяго 28, то сёння яго становіцца нявыгадна. Так што гаспадарка трымаецца на бульбе і агродзіне, таму што гэта — канчатковы прадукт, які мы адразу ж прадаём спажывателю. А збожжа — сыравіна, і мы вымушаны зда-

ваць яго перапрацоўшчыкам, а тым выдана не пацііш нім у тэрмін, бо яны на гэтым заробляюць і ведаюць, што мы нікуды не падзенемся.

— А вы перапрацоўшчыкі не збіраецеся займацца? — Зрабілі мне цікавую прапанову паставіць чысавую лінію і наладзіць сумесную чыска-беларускую вытворчасць чыпсаў. Так што, магчыма, займуся і перапрацоўшчы. Мы проста павінны працаваць добра і шукаць нешта новае, бо прыдзімныя вынікі дзейнасці фермераў не мае сэнсу. Калі б вы ведалі, колькі яшчэ ураджаю мы закупаем у зямлю! Апрацоўка зямлі, напрыклад, каштуе паваліны ўраджаю, таму мы вымушаны некаторыя атэргаты, якія пакуль нельга набыць па лізінгу, купляць адразу за поўную цану.

Я вось за 2,5 тысячы долараў набыў аўцічкі, можа, праз нейкі час і будзе магчыма ўзяць яго па лізінгу, але ён мне патрэбны сёння.

— У пачатку 90-х афіцыйная прапаганда нярэдка падкрэслівала, што ў вышэйшым часам узніклі негатыўныя адносіны да фермераў, і былі выпадкі, калі пасявалася тэхніка, падпальваліся сядзібы... З вамі нічога падобнага не здаралася?

Ратуй, Божа! Намер спаліць можа ўзнікнуць толькі ў таго, хто нічога не робіць. А каласнікі робяць і добра ведаюць, яго прайш дастаюцца і гэтыя грошы, і гэтыя ураджаі, і палішы яны мяне не будуць бачыць, што і я працую. Я, напрыклад, на аптава-рознічнай камбінатах, якія ёсць у кожным раёне Мінска, ніколі сам не прадукуюць не павязу, бо так на агародніну адразу ж робяць складку 20 працэнтаў, а

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

Сумныя жарты, сумная сітуацыя, трывяны разрыў паміж гучна заяўленымі праграмамі і рэальна засведчанымі фактамі...

Генадзь БУРАЎКІН

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

Сумныя жарты, сумная сітуацыя, трывяны разрыў паміж гучна заяўленымі праграмамі і рэальна засведчанымі фактамі...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу дзяржаўнага аднакі: купальнішчым лаўрэатам не стаў ніхто, а з коласіскай атрымалася крыўдана канцылярыска "накладка". І, можа, невывадаваць з гэтых фактаў "перафармаваў" у прайскай — хай не дасведчаным думачю, што хоць у прозе ў нас ёсць нешта вартасе...

увазе нашых кіраўнікоў да развіцця роднай культуры, прыклады іх няспынных бацькоўскіх клопатаў аб талентах, якім, на шчасце, не абдзелена наша лясная і азёрная старонка. Кі не падрававаць розным спецыяльным фондам палітэміі творчых моладзі, імгненным спыненнем і персанальным прызам, фестывалем і конкурсам! Вышэйшы дзяржаўны высылка ў працы з творчай інтэлігенцыяй, афіцыйным падважжэннем вынікаў не рабочага шчыравання заўсёды было прысуджэнне галоўных прэміяў краіны. Яно, як правіла, з'яўлялася спецыяльным фармальным падважжэннем пэўнай культуры папярэдняй, сведчаннем імгненнага пашырэння і ўласнага мастацтва таго жасця. А тут, атрымліваецца, пры такіх клопатах і ўладным спрытанні няма ніводнага раману ці апавесці, пазмы ці зборніка вершаў, якія адпавядалі б высокаму статусу

Клянчим...

Вместо того, чтобы, как и Литва, войти в Европейский Союз

Итак, Литва приняла решение войти в Европейский Союз. По словам председателя Главной избирательной комиссии страны Зенона Вагаускаса, всего в референдуме приняла участие более 63% избирателей. Из них за вступление Литвы в ЕС проголосовали 88%, что превышает итоги предварительных опросов общественного мнения. Договор о вступлении страны в ЕС может вступить в силу уже в мае будущего года. Короче, Евросоюз уже говорит нам по-литовски: «Лаба деня!» — «Добрый день!».

Белорусская сторона явно недовольна. Нас так путали прибалтийским путем, они много платят за квартиру, развалили колхоз, у них дикая безработица, нет производства. И с такими показателями их принимают в свою семью объединенная Европа! Согласно логике наших пропагандистов, Литву не должны были пустить в Европу (с которой, к слову, согласно нашим опросам общественного мнения, не прочь интегрироваться около 60% белорусских граждан).

Теперь у Беларуси появляется новое «окно в Европу», но это, увы, не радует родное правительство. Литовцы по белорусскому вопросу имеют принципиальные позиции. И наверняка наши соседи не будут медлить — ни с поддержкой демократических требований Европы к официальному Минску, ни с внедрением прочих стандартов ЕС в двусторонних отношениях. Разумеется, Беларусь это не может понравиться.

Так как же это получается: их с «нищенским» уровнем жизни и притеснением русскоязычного населения в Европу берут, а нас — нет? Более того, мы еще и просим Евросоюз компенсировать нам вступление Литвы в Европу! Казалось бы, мы тут при чем?

Между тем заместитель министра иностранных дел Беларуси Александр Сичев, выступая на недавней конференции в Вильнюсе, отметил, что «коэффициент расширения ЕС не предусматривает минимизации негативных последствий для стран-соседей» и даже предложил ЕС предоставить компенсацию странам-соседям вследствие его расширения. Мол, белорусские поставщики кафельных изделий, полиграфических волокон и жуга с потерей центрально-европейского рынка недополучают 60 млн. долларов. Квотируемые Евросоюзом поставки продукции белорусской легкой промышленности тоже приведет к падению экспорта.

«Резко ограничиваются возможности доступа на рынки будущих членов ЕС в связи с потерей центральноевропейского рынка», — отметил Сичев. «Важно отметить, что белорусские поставщики кафельных изделий, полиграфических волокон и жуга с потерей центрально-европейского рынка недополучают 60 млн. долларов. Квотируемые Евросоюзом поставки продукции белорусской легкой промышленности тоже приведет к падению экспорта.

Президент Литвы Роландас Паксас говорит ЕС: «Есть!»

Фото IREX/ProMedia.

Что, собственно, очень странно. Вместо того чтобы модернизировать свое производство и выпускать продукцию не хуже, чем того требуют стандарты Евросоюза, мы требуем от него компенсации за то, что они эту продукцию покупают больше, чем будут? Логика белорусского руководства временами поражает. Хотя кто его знает, может, Европа и заплатит?

Политолог Валерий Карбалевич считает такие требования закономерными, но нереальными. И прогнозирует дальнейшие проблемы для Беларуси.

Если компенсации за потерю рынков не требуют, то о ней никто и не вспомнит. Поэтому к такой постановке вопроса я отношусь нормально и наш МИД полностью поддерживает. Получить эту компенсацию практически нереально, но заявить претензии можно.

Что же касается политических последствий — то положение Беларуси усложняется как в целом, так и в общеполитическом плане. В белорусском — усложняется визовый режим, наши граждане будут меньше видеть то, что происходит у соседей. Общеполитический план — в решении Евросоюза есть пункт «Новые соседи», это есть страны, которые граничат с ЕС, но туда не вошли. Там написано, что с каждым соседом отношения строятся индивидуально, и это для Беларуси очень и очень неприятно. Отношения будут строиться с учетом политического режима, экономики страны, соблюдения демократических стандартов.

Позиция Литвы в этом плане будет

достаточно жестко координироваться с позицией Европейского Союза. Даже несмотря на то, что Литва давно позиционировала себя как посредника между Беларусью и ЕС.

Депутат Владимир Новосад негативных последствий для Беларуси после вступления Литвы в ЕС вообще не видит.

Вряд ли мы получим положительный ответ на вопрос о компенсации нам потерь рынков, о чем говорил г-н Сичев. Если мы хотим продавать товары Литве, то надо приближаться к стандартам Евросоюза. Иначе — мы сами виноваты в потерях рынков.

Европа готова сотрудничать с Беларусью. Евросоюз уже понял, что политика изоляции страны непродуктивна. Кроме того, в условиях границы Европы с Беларусью изолировать ее просто не получится. Поэтому в рамках программы сотрудничества со странами-соседями ЕС будет разрабатываться и сотрудничество с нашей страной, и Европа готова с нами работать. Вопрос только в том, насколько далеко и в каком направлении может пойти наша страна. Ведь даже экономические реформы, если они будут проходить с приближением к нам ЕС, могут привести к последствиям в политическом преобразовании.

Так что наши дальнейшие отношения с Литвой будут зависеть от того, что от Европы, а только от родимой власти. И ни от кого больше.

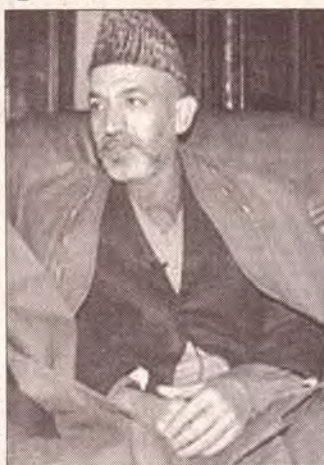
Сергей ПУШКА. («Белорусские новости».)

ДАЙДЖЕСТ

Карзай дал себе несколько месяцев для наведения порядка в стране

Президент Афганистана Хамид Карзай заявил, что покинет свой пост, если не сумеет взять под контроль мятежные провинции в ближайшие несколько месяцев. «День за днем люди разочаровываются в политике правительства», — приводит слова Карзая агентство Рейтер. Афганский президент намерен обратиться к Лой Джирге, утвердившей его в качестве лидера страны, с просьбой об отставке, если ситуация не улучшится. Стабилизировать ситуацию Карзай рассчитывает в течение двух-трех месяцев.

По словам Карзая, если он и его подчиненные не в силах справиться с положением в Афганистане, население должно выбрать себе другое правительство.

В Алжире освободили всех похищенных туристов

Последние 15 туристов из Европы, несколько месяцев назад похищенные исламскими боевиками в Алжире, освобождены. Напомним, что еще 17 человек оказались на свободе на прошлой неделе. Операция по их освобождению, в ходе которой было убито 9 похитителей, проводилась силами алжирского спецназа. Всего с февраля этого года в алжирской части Сахары пропали 32 иностранных туриста, которые, как выяснилось позже, были похищены боевиками «Салафитской группы проповеди и борьбы».

Археологи раскопали следы неизвестной цивилизации в Америке

Группе археологов из Испании и Никарагуа удалось обнаружить в Центральной Америке развалины древнего города и нескольких окружающих его деревень, которые принадлежат к неизвестной ранее цивилизации. По словам ученых, город возник около 700 года до нашей эры и просуществовал примерно тысячу лет, до классического периода культуры майя. На месте раскопок на Атлантическом побережье Никарагуа, рядом с городом Кукур Хилл, были найдены монументальные строения, наскальные рисунки и керамика. Самой важной находкой археологи считают многочисленные колонны, которые, по всей вероятности, устанавливали на местах захоронений.

Обнаруженная цивилизация, судя по колоннам, керамике и другим находкам, очень похожа на другие культуры, существовавшие в Центральной Америке до возникновения майя. По словам ученых, эти культуры занимали обширный географический регион. Их развитие привело к появлению Колана и других крупнейших центров цивилизации майя на территории современных Гватемалы, Мексики и Гондураса.

Пентагон будет распознавать террористов по походке

Специалисты американского военного ведомства создают программу, которая позволит идентифицировать человека по его походке. Принцип ее действия основывается на теории, что походка каждого человека также индивидуальна, как и его подпись. Система анализирует движения ног, рук и корпуса человека при ходьбе и беге.

Как показывают предварительные результаты, эффективность прототипа системы распознавания, разработанной в Georgia Institute of Technology по заказу Агентства перспективных исследований Министерства обороны США, составляет от 85 до 90 процентов. Если прототип будет принят Пентагоном, то информация о походке, наряду с другими персональными данными, будет заноситься в систему Total Information Awareness, создаваемую для борьбы с терроризмом.

В Шри-Ланке из-за наводнения погибли более 140 человек

141 человек погиб в результате крупнейшей за последние 50 лет наводнения и последующих волн за ним оползней. 69 погибших уже удалось обнаружить, другие 47, как считают спасатели, погребены под оползнем. Сильнее всего пострадали около 300 деревень в районе города Ратнапура. Во многих населенных пунктах района не работает связь, отсутствует электричество. Официальных лиц опасаются, что в результате наводнения, вызванного сезонными дождями, целые поселения могли просто исчезнуть под водой. В субботу на окрестности Ратнапуры выпало около 10 сантиметров осадков.

Около 150 000 человек эвакуированы из затопленных поселений, однако, по предположениям властей, количество пострадавших от наводнения людей может достигнуть 250 000 человек. Вертолеты ВВС Шри-Ланки начали доставлять воду и продовольствие в пострадавшие районы. Из-за сильных течений лодки и катера пока не могут принять участие в спасательной операции. Власти страны обратились к Индии за помощью в ликвидации последствий стихии.

Бородин желает участвовать в выборах губернатора Подмосковья

Источники в окружении государственного секретаря Союза России и Беларуси Павла Бородина сообщили, что его руководителем может выдвинуть свою кандидатуру на выборах губернатора Московской области. По словам представителя окружения, в мае по заказу структур, близких к Бородину, было проведено социологическое исследование в Подмосковье, результаты которого «были позитивными». По словам источника, уже нашлось несколько политических движений, готовых попросить Бородину выдвинуть свою кандидатуру.

Партия Саддама готовится к возвращению к власти под другим именем

Саддам Хусейн вместе со своими сыновьями и группой приближенных скрывается в Ираке и готовит новый захват власти в стране. Об этом заявили иракские генералы, которые вернулись из изгнания и теперь сотрудничают с США. Один из генералов Тафик аль-Яссири утверждает, что Хусейн принял решение изменить название партии «Баас» генеральным секретарем которой является. По словам аль-Яссири, отныне партия Хусейна называется «Ауда», что значит «возвращение». Аль-Яссири добавил, что Хусейн «использует различные способы, чтобы передать своим сторонникам приказы: сеять хаос» в Ираке.

Другой генерал Саад Обейди, специалист по ведению психологической войны, считает, что успех Хусейна будет зависеть от действий новой гражданской администрации в Ираке. «Американцы должны действовать быстро. Иракцы все простят партии «Баас», если порядок и процветание вернутся», — заявил Обейди. При этом он отметил, что грабежи и беспорядки в Ираке играют на руку Хусейну.

США представили ООН новый проект резолюции по Ираку

ДЖОН НЕГРОПОНТЕ. ПРЕДСТАВИТЕЛЬ США ПРИ ООН

США представили Совету Безопасности ООН новый проект резолюции по Ираку. В новый проект внесены следующие изменения: программа «нефть в обмен на продовольствие» будет действовать в течение 6 месяцев, иракский внешний долг будет реструктурирован международными организациями на основе принципов Парижского клуба, мандат международных инспекторов в Ираке будет продлен.

«Мы сделали все возможное для того, чтобы в этом проекте резолюции максимально учесть пожелания, высказываемые всеми странами — членами СБ», — заявил представитель США при ООН Негропonte. Добавив, что это «заключительный вариант».

ГЕРМАНИЯ СЕННЯ

Урок для ўсёй Еўропы

Цяжка было ўявіць, што артыкулы аб эканамічным становішчы ў Германіі выклікаюць у нас нейкі рэзананс. Але яны зашкілілі многіх. Чытачы просіць асцвяжваць сітуацыю на Нямеччыне, нават раіць выступіць нам пасрэднікам ва ўкараненні германскіх тэхналогій.

Такая цікавасць не выпадковая. Буйнейшыя эканамісты і эксперты кантынента ўжо зрабілі вывад: тое, што адбываецца ў ФРГ — урок для ўсёй Еўропы.

Нямецкая эканоміка лічылася эталонам. Яна вырасла ў самую буйную гаспадарку Еўропы, стала трэцяй эканамічнай сілай у свеце. Але асабліва падкупляла сваёй сацыяльнай накіраванасцю. Тут беспасрабачныя жыццё не горш, чым у іншых краінах рачы.

У папярэдніх публікацыях (гл. «Народную волю» за 27 лістапада, 15 сакавіка, 18 красавіка, 13 лістапада 2002 г., 23 студзеня і 11 красавіка 2003 г.) мы пісалі, што менавіта сацыяльная абароненасць рабочага і адыграла зую ролю. Яна адбыла ахвоту да творчай працы, паспрыяла таму, што ў краіне пачаў знікаць прадпрыемлівы дух. І цяпер стаіць неверагодна цяжкая задача: як захаваць сацыяльныя завабывы і адкрыць «другое дыханне» ў эканоміцы? Хаця гэтыя дзве мэты практычна не сумяшчальныя. Як жа немцы выкруціцца з такой сітуацыі? Вядома, такое пытанне тэрмінова амаль усіх, бо ніводная краіна не застрахавана ад падобнай эканамічнай рабры.

Пасля першых публікацый эканамісты задавалі мне і такія пытанні: «А што думае наконек германскай праблемы Мілтан Фрыдман? Чаму не даў ацэнку?». У такім выпадку з яго і пачнем.

Дыягназ Мілтана Фрыдмана

Нагадаю для некажанамістаў, што Мілтан Фрыдман — лаўрат Нобелеўскай прэміі, заснавальнік вядомай Чыкагскай школы, найбуйнейшы эканаміст XX стагоддзя. У інтэрв'ю адной нямецкай газеце ён даў такую характарыстыку эканоміцы ФРГ:

«Германская сістэма ўсё больш ператвараецца ў заксяненны апарат. Тут вельмі цяжка звыкліць работнікаў з працы і таму прадпрыемствы доўга вагаюцца, перад тым як узвесць на працу новых людзей. Калі ж яны хочаць мець высокапрадукцыйную і высокую афектыўную сістэму, яны патрэбны гэкі рынак працы. У гэтых стварыць сітуацыю, пры якой фірмы маюць б спакойна наймаць сабе супрацоўнікаў і не баяцца, што ніколі ўжо не змогуць звыкліць іх».

Бойкі гэкіх і і менш беражлівых — вось што трэба цяпер і Германіі, і буйнейшым краінам Еўропы. У Германіі да таго ж нашта вяртаць долі дзяржаўных расходаў у валавым унутраным прадукце. Марку, што правільнай палітыкай было б скарачэнне гэтай долі, для чаго неабходна зменшыць падаткі. Гэта адзіная магчымасць скараціць дзяржаўныя расходы. Вядома, у такім выпадку ў распрадажні ўрада акажацца менш сродкаў. Але ж не нашта спрыяла і тое, што кожны немца пачаў працаваць на дзяржаву. Калі гаварыць прама, дык вы, немцы, напалоўце рабры».

Вось такая вострая ацэнка. Але з ёю згодны і нямецкія эканамісты. У прыватнасці, дырэктар

Эх, каб такую «разумную фабрыку» ды на ўсю эканоміку!

У Германіі распаўсюдзена так званая «разумная фабрыка». На ёй, не адыходзячы ад каляна тэла, можна будзе атрымаць любую інфармацыю з любога ўчастка і загадаў папярэдніх непадоку. Калі ж чалавек прамагасе нешта, тэхніка сама не толькі прыцягне яго ўвагу да здарэння, але і вышле рэбры туды, дзе насяла патрэба апэратыўнага ўмяшання.

Бонскага інстытута эканомікі і грамадства Майнхарда Мілье. Ён лічыць:

«У нас нашта шчырае сацыяльная сістэма. Напрыклад, сям'я з чатырох чалавек: муж, жонка і двое дзяцей жывуць на сацыяльнай дапамозе. У такім выпадку яны атрымліваюць сродкі больш, чым сродкі падатнікаў, які ходзіць на службу штатна. Такая сітуацыя не здаралася. Штатны туп трэба мяняць. Многія немцы сталі разглядаць сацыяльную дапамогу, як саваго роду мінімальную зарплату за тую, яны якуююць, што могуць не атрымаваць нічога не робячы, не ўносячы ніякага ўкладу ў развіццё грамадства. Але ж пры такім падыходзе рынак не можа нармальна функцыянаваць».

Іншымі словамі, пры такой сістэме людзям становіцца не выгада працаваць і плаціць пры гэтым вялікія падаткі. Куды выгадней атрымліваць сацыяльную дапамогу і падзарабываць у ценявых сектары. Многія і падалься ў яго. Па прыклад-ках спецыялістаў, амаль 15 працэнтаў валавога ўнутранага прадукту Германіі вырабляецца так званым «чорным рынкам», у якім заняты прыкладна 6 мільянаў рабочых, многія з якіх лічацца беспасрабачнымі. Да таго ж кожны год у ФРГ выдасца каля мільяна спецыяльных дазваляў на часовую працу тым, хто прыязджае з Польшчы, Літвы, Расіі, іншых краін, таму што беспасрабачны немцы не згаджаюцца ўважана абы дзе.

Цяжкае расставанне з ілюзіямі

Такі перакос стаў настолькі вядомым, што аб ім ужо пішуць многія сучасныя выданні. Вось каменны эканамічны крызіс у Германіі аўстрыйскай газеце «Курір»: «Прыксяжыны, эканамічны, выдатныя арганізацыі. Так заварыў дзесяцігоддзі пра немцаў. Цяпер усё гэта не адпавядае рэальнасці. Дзесяцігоддзі набыцтва існавання ва ўмовах моцнай сістэмы сацыяльнай падтрымкі, надобна, канчаткова пазбавіць немцаў вышэйзгаданых якасцей. Сацыяльная германская дзяржава дэманстравала небывалы ўд, які, аднак, стаў даваць зблы. Дзі большасць палітыкаў, заслашчаных выключна сваім пераабраннем, не хацелі гэтага бачыць. Таму так нягледзячы на іх цяпер расставанне з ілюзіямі».

Люксембургская газета «Люксембургер ворт» піша: «Немцы даўно кажуць, што ім трэба брацца за рэформы, але яны адкладаюць і адкладаюць. Таму даводзіцца канстатаваць, што яны ўжо страцілі лепшы час для іх ажыццяўлення. Пры гэтым многія і цяпер лічаць, што справы не такія ўжо і кепска, а таму і не спяшаюцца вывесці сваёй эканоміцы «кожскую дозу» рэформ. Ужо сам факт, што канцлер Герхард Шродэр у верасні мінулага года пераабраў на другі тэрмін, сам гаворыць за сабе. Гэта здарылася пры 4 мільянах беспасрабачных немцаў, і гэта даказала, што яны не ставяць перад сабой ніякіх дэталей, якіх іх, дарэчы, закіскаў гадоўны апанент Шродэра баварскі прэм'ер Эдмунд Штойбер».

Грамадства кансэнсусу мае сям туды, калі ёсць піро, які можна дзіліць. Але яго становіцца пераходою, фатальнай пераходою, калі ўнікае неабходнасць скарачаць сацыяльныя дабрабы, каб не зусім рухнуў гэты сацыяльны сістэма. Эканамічны парадзі Германіі навін паслужыць папярэджаннем яе суседзям, стаць урокам для ўсёй Еўропы».

Азвонкі, вядома ж, моцныя, катэгарычныя, але вельмі блізкія да ішчы. Да такога вываду падштурхоўваюць даныя. Навукова-даследчыцкі інстытут ІАТ у Гамбургу. Яго дырэктар, прафесар сацыялогіі Хорст Апашоўскі, аналізуючы вынікі апытання грамадзян Германіі, лічыць: «У краіне надала слабы дух прапрадзімаліўства. 90 працэнтаў апытаных ва ўзросце ад 18 да 34 гадоў баяцца прапрадзімаліўскай рызыкі. Яны лічаць за лепшае быць наёмнымі работнікамі і атрымліваць гарантываны заробак».

Вучоныя ўстанавілі, што немцы, у прынцыпе, высока цэняць матэрыяльныя магчымасці, які падымае прапрадзімаліўска дзейнасць. Яны па-

Міністр фінансаў Ханс Айхель — канцлер ФРГ Герхард Шродэр: «Хто возьме адказнасць за праваль эканамічнай палітыкі?»

важліва ставяцца да бізнесменаў. Большасць апытаных лічыць, што Германія мае патрэбу ў вялікай колькасці ініцыятыўных людзей. Але пры гэтым амаль 90 працэнтаў заявляюць, што асабіста яны не хочуць быць бізнесменамі, лізірамі ў эканоміцы, бо камфортней алуваць сабе падначаленых. Становіцца наёмная работніца ім уцяляеся ў фінансавы пункт гледжання больш надзейным, чым статусе прадпрыемліўцы. Іх палюхае той факт, што бізнесмены часта становяцца банкрутамі.

Страх перад магчымым банкрутам і халаданне жыць спайкай, няхай сабе і з больш сціплымі даходамі — гэтыя тэндэнцыі ў Германіі за апошнія дзесяцігоддзі моцна ўзмацніліся. У 60-я гады прапрадзімаліўскай дзейнасцю займаўся 22 працэнтаў насельніцтва, занятая ў грамадскай вытворчасці, а ў 2001 годзе — толькі 10 працэнтаў.

Як лячыць такую хваробу? Аб гэтым у наступнай публікацыі.

Іван МАКАЛОВІЧ.

(Заканчэнне будзе.)

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Моцныя карані

Пра жэнішэзны сад Георгія Іванавіча Віаленцы нядаўна гаварылі на ўсёй Беларусі. Акрамя жэнішэзны, Георгій Іванавіч культываваў яшчэ 200 відаў іншых лекавых раслін. Сад заслужана работніка сельскай гаспадаркі Беларусі дужэ, прыносіць карысць людзям. У яго не пакідала жаданне пачаць прамысловую перапрацоўку траў. Толькі ў такім разе можна задавоўваць поўную патрэбнасць іх дзеля здароўя, жыцця землякоў. Але, на вялікі жал, яго ўласнае здароўе не вытрымала неверагоднага напружання ў наладжванні нязвычайнай справы. Працягваў яе, насуперак аб'яваксіці чынавенства, ён завяшчаў сваёй вернай стадаарожніцы — жонцы Ірыне Канстанцінаўне.

«Спацхнуць дырэкцыя саўгаса «Мінская фабрыка гародніны» падтрымлівала Ірыну Канстанцінаўну: прыбыткавая культура. І ніхто так добра не разбіраецца ў «норавых» жэнішэзны, як яна. Давалі тэхніку, памочнікаў, не шкадавалі добрага слова. У 1998 годзе Ірына Віаленціна стала лаўратам прэстыжнай еўрапейскай прэміі «За захаваў культурнай спадчыны і наваколнага асяродка». Але ўжо да гэтага пачала адчуваць нейкую халаднаватасць з боку начальства: не дастапоўбы была звычайна жанчыны таварыш праду ў той час, калі іншыя маўчалі... Калі калектыву гаспадаркі звярнуўся з халаднішчам да папярэдняга прэсуджэння Георгія Іванавіча Віаленціна Дзяржаўнай прэміі за стварэнне ўнікальнага для Беларусі сада, дырэктар яго не падпісаў. Ігнаравалі і больш будзённым, але неабходнай для працы рэчы. Трыгва за лёс каштоўнейшай жэнішэзныя плантатцы, якая апундулася пад парасонай прэміі, прамусіла Ірыну Канстанцінаўну нават звярнуцца за падтрымкай да кіраўніа краіны. Так яе пісьмо падпісалі разам з ёю 52 рабочыя саўгаса, але яно засталася без алказу... Не дапамагі і наведванні розных вышакіапастанельных чыноўнікаў, вы-

ваў свае працы. Хочаша нізка пакланіцца ёй за абарону прыватнасці і ўласнай годнасці. Мінскі раённы суд паставіў апаўчана Ірыну Віаленціна на працы. Але гэта былі ўжо па-чэхаўска «запозначаныя кветкі». Бо трыма днямі раней скончыўся яе працоўны кантракт, а Кутач, канешне ж, не падпісаў заяву аб яго працягу... Зараз «Мінская фабрыка гародніны» знаходзіцца ў сістэме рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белнешгандаль-дальневост». Кіраўнік гаспадаркі — утаўнаважаны прадаўнік «Белдэсгандальдальневост» А.Сускый — падобна талковым арганізатар вытворчасці, паводзіць сабе ветліва і разважна. І гэтым падбабеша выскоўна. Ірына Канстанцінаўна верыць, што шпер і ёй, нарэшце, зноў знойдзецца месца срод тых, каму равацца азіны ў Беларусі такога кшталту леваны сад. Верыць, што ён зноўку ажыццё, будзе квітнеч і даваць здароўе людзям.

У гэтай жанчыны вельмі моцныя карані, які і павяз зямлёй у таго жэнішэзны іх рука, якую ламаў, але якая выжыла на раласці многім.

Анатоль ЧАЧОТКА.

Мінск.

Праздник для узких кругов?

24 мая в мире отмечается День славянской письменности

День национальной письменности и культуры как таковой отмечается во всех славянских странах, православных и католических — и это стало поводом говорить о нем, как об объединяющем. Хотя как государственный, со своей собственной, такому статусу помпезности, он празднуется только в Болгарии.

Многие в Беларуси считают, что Болгария — родина изобретателей первой славянской азбуки; на самом деле такое утверждение ошибочно. Братья Кирилл и Мефодий — греки, уроженцы г.Солунь (Тессалоники). В окрестностях сего поселения, правда, обитали представители многих славянских народов, чей язык хорошо знали многие из горожан.

Кирилл (Константин 827—869) и Мефодий (815—885) происходили из семей византийского начальниа. Мефодий в молодости сделал военное-административную карьеру и длительное время управлял византийским княжеством со славянским населением. Около 852 г. он принял монашеский постриг, позднее стал игуменом монастыря Полихрон на вифинском Олимпе (Малая Азия).

Кирилл с юных лет отличался тягой к наукам и исключительными филологическими способностями. Он получил блестящее по тем временам образование в Константинополе у крупнейших ученых — Льва Грамматика и Фотия (будущего патриарха). После обучения принял сан священника, исполнил обязанности библиотекаря, по другой версии — сосудохранителя собора Святой Софии в Константинополе и преподавал философию. Участвовал в полемике с низложенным патриархом-иконоборцем Иоанном Грамматиком. В 851—52 гг. в соавстве посольства прибыл ко двору арабского халифа, где вел богословские споры с мусульманскими учеными. После возвращения в Константинополь удалился в монастырь к брату.

Около 861 г. Кирилл и Мефодий приняли участие в византийском посольстве в Хазарский каганат, по пути дважды посетили Херсонес, где ими были обурены мощи раннехристианского мученика Климента, отождествлявшегося в то время с первым римским епископом.

После миссии в Великую Моравию, куда братья послали византийский императорский посольство, Кирилл и Мефодий работали над переводом книг Священного Писания на славянский язык, положив в его основу восточно-болгарские диалекты, и над созданием особой азбуки для своих текстов — глаголицы. Подобный опыт создания новой азбуки и перевода Священного Писания не имел прецедента в Европе IX века. Во время моравской миссии братья не только перевели весь чин священной службы, но и подготовили двору священнослужителей, способных совершать богослужение по-славянски.

Применявшаяся братьями практика богослужения и чтения текстов Священного Писания на доступном народу языке противоречила практике, принятой латинским духовенством, которое обвинило братьев в неправоте. Наибольшей остроты полемика достигла на синоде в Венеции. Однако после диспуты в Венеции по приглашению папы братья прибыли в Рим, и их приехал торжественную встречу. Римский Папа Адриан II освятил славянские книги и приказал служить над ними литургию в главных храмах города. Вскоре после этих событий Кирилл умер и

был похоронен в Риме в церкви Сан-Клименте. Мефодий был поставлен архиепископом Сирмийского епархиального округа, в состав которого входили Великоморавское и Батенское княжества.

За время пребывания на архиепископской кафедре Мефодий завершил перевод всего корпуса библейских книг, перевел богосл

